

D E C I Z I E

16 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valentina Clevadi

Judecătorii: Oleg Sternioală, Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de Consiliul raional Nisporeni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Nisporeni cu privire la anularea deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni”,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Consiliului raional Nisporeni, fiind menținută fără modificări hotărîrea Judecătoriei Nisporeni din 20 decembrie 2014,

c o n s t a t ă

La 05 august 2014 Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Nisporeni cu privire la anularea deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni”.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în fapt Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat a supus controlului obligatoriu de legalitate decizia Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni” și a constatat că actul este adoptat cu abateri de la prevederile legislației.

Conform art. 75 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, privind administrația publică locală, din domeniul public al unității administrativ-teritoriale fac parte bunurile determinate de lege, precum și bunurile care, prin natura lor, sunt de uz sau de interes public local. Interesul public implică afectarea bunului la un serviciu public sau la orice activitate care satisface necesitățile colectivității, fără a presupune accesul nemijlocit al acesteia la utilizarea bunului conform destinației. Alin. (2) prevede că la categoria bunurilor domeniului public de interes local pot fi raportate terenurile pe care sînt amplasate construcții de interes public local, porțiunile de subsol, drumurile, străzile, piețele, obiectivele acvatice separate, parcurile publice, clădirile, monumentele, muzeele, pădurile, zonele de protecție și zonele sanitare, precum și alte obiective care, conform legii, nu aparțin domeniului public al statului.

Conform art. 10 alin. (1), (2) lit. a), (3) al Legii nr. 121 din 14 mai 2007, privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, bunurile domeniului public fac obiectul exclusiv al proprietății publice. Circuitul civil al acestor bunuri este

interzis, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Bunurile domeniului public sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, în particular nu pot fi înstrăinate, nici prin privatizare sau depunere în capitalul social al unei persoane juridice. Bunurile domeniului public pot fi gestionate de autoritățile administrației publice centrale și locale, de instituțiile publice, de întreprinderile de stat/municipale și, în cazurile prevăzute expres de lege, de societățile comerciale.

Mai mult ca atît, în exercitarea atribuțiilor constituționale și legale enunțate, Guvernul a aprobat Strategia energetică a Republicii Moldova pînă în anul 2030, conform Hotărîrii Guvernului nr. 102 din 05 februarie 2013, în care indică asigurarea calității și fiabilității aprovizionării consumatorilor cu gaze naturale ca un obiectiv strategic în sectorul de gaze. Legea nr. 123 din 23 decembrie 2009 cu privire la gazele naturale prevede că, pentru asigurarea funcționării și dezvoltării sistemului de gaze, Guvernul asigură securitatea energetică a statului (art. 5 alin. (1) lit. a)).

Totodată Legea nr. 116 din 18 mai 2012, privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, atribuie la categoria obiectelor industriale periculoase instalațiile tehnologice a căror ieșire din funcțiune poate provoca avarii, precum și obiectele la care se utilizează, se prelucrează, se formează, se depozitează, se transportă, se nimicesc substanțe inflamabile - gaze, care sînt în amestec cu aerul, la presiune normală devin inflamabile, substanțe combustibile - lichide, gaze, cu proprietatea de a se auto-aprinde sau de a forma, în contact cu aerul, amestecuri explozive (art. 5 alin. (1) și anexa nr. 1, cap. IV). Aceste cerințe se referă la calificarea și atestarea personalului în domeniul securității industriale, efectuarea procesului tehnologic de producție, transportare, distribuție a combustibililor și energiei cu respectarea legislației ecologice, fără punerea în pericol a vieții și sănătății oamenilor și proprietății.

Avînd în vedere că conductele magistrale și gazoductele sînt obiective de importanță strategică pentru țară și conform Legii cu privire la securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, exploatarea lor necalificată comportă un potențial pericol, fiind de natură să conducă la catastrofe tehnogene, Guvernul a pus deservirea tehnică în sarcina Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, ca persoană juridică ce dirijează procesele de transportare, furnizare și distribuire a gazelor în Republica Moldova.

Se arată că pct. 3 din Hotărîrea Guvernului nr. 683 din 18 iunie 2004, prevede că autoritățile administrației publice locale și alți beneficiari v-or lua la evidență contabilă, v-or înregistra în organele cadastrale și v-or transmite toate rețelele de gaze la deservire tehnică în bază de contract, întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”.

În Monitorul Oficial nr. 185-199 din 18 iulie 2014, a fost publicat anunțul privind desfășurarea licitației publice comercializarea gazoductului magistral „Strășeni-Nisporeni” pentru data de 04 august 2014, fapt ce i-a determinat să înainteze acțiunea direct în instanța de contencios administrativ, înștiințînd autoritatea emitentă, că conform art. 69 al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006, înstrăinarea bunurilor menționate duce la prejudicierea securității energetice a statului.

Totodată, Oficiul a remis notificarea Consiliului raional Nisporeni nr. 1304/OT 10 - 255 din 05 august 2014, prin care a solicitat abrogarea Deciziei nr. 4/1 din 11 iulie 2014.

Reieșind din cele relatate mai sus și în conformitate cu art. 68 al. (4), art. 69 a Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 „Privind administrația publică locală”, art. 9 al. (2), lit. b) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Oficiilor Teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, art. art. 6, 7, 16 alin. (2), 17, 21, 27 ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 7, 28, 32, 56, 60, 68, 69 a Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006, art. 117-145, 174-182 al Codului de procedură civilă, solicită admiterea cererii de chemare în judecată, abrogarea deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni”.

Prin hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 20.12.2014, pretențiile invocate în acțiune au fost admise integral s-a anulat decizia Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni-Nisporeni” ca fiind emisă contrar prevederilor legii.

Consiliul raional Nisporeni în apelul declarat la data de 16 ianuarie 2015 a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015 a fost respins apelul declarat de Consiliul raional Nisporeni, fiind menținută fără modificări hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 20 decembrie 2014.

La emiterea deciziei instanța de apel a reținut că la data de 11 iulie 2014 Consiliul raional Nisporeni a emis Decizia nr. 4/1 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate – Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni”, prin care s-a decis comercializarea prin licitație a rețelelor de gaze (presiune înaltă), - gazoductului magistral „Strășeni-Nisporeni” cu o lungime de 36 900 metri liniari și a stației de distribuire a gazului, la valoarea de piață fără TVA în sumă totală de 14.629.422 (paisprezece milioane șase sute douăzeci și nouă mii patru sute douăzeci și doi) lei, stabilită de evaluatorul licențiat.

Instanța de apel a reținut că, Consiliul raional Nisporeni la emiterea deciziei contestate nu a respectat prevederile legilor și anume art. 43, 74, 75 a Legii privind administrația publică locală, deoarece prin probe și argumentele prezentate de reprezentatul reclamantului s-a constatat faptul că atât pînă la emiterea deciziei nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni” cît și pînă la momentul dat Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni” a fost și este un bun imobil care după natura sa este de uz și interes public și care este inalienabil, imprescriptibil și insesizabil, deci nu poate fi înstrăinat.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a remarcat că, potrivit Legii bugetului de stat pe anul 2005 nr. 373-XV din 11 noiembrie 2004 și a Legii bugetului de stat pe anul 2007 nr. 348-XVI din 23 noiembrie 2006 cheltuielile de construcție a Gazoductul magistral Strășeni-Nisporeni au fost suportate de stat, iar după finisarea construcției Consiliul raional Nisporeni în calitate de beneficiar al gazoductului, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 683 din 18 iunie 2004, care a fost recunoscută constituțională prin hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din

19 iunie 2007, a luat la evidență contabilă, urma să-1 înregistreze în organele cadastrale și la transmis la deservirea tehnică, în bază de contract întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”.

Concomitent prin Hotărîrea Guvernului nr. 1643 din 19 decembrie 2002 „Cu privire la aprobarea Programului național de gazificare a Republicii Moldova”, potrivit pct. 4), 5) din acest program, autoritățile administrației publice locale au fost abilitate să asigure elaborarea și aprobarea programelor teritoriale locale cu stipularea în ele a obiectelor de gazificare planificate spre construcție precum și identificarea altor surse de finanțare care să suplimenteze sursele cît de la bugetul de stat și locale și că la construcția gazoductului și a altor obiecte de gazificare de la bugetul de stat, Ministerul Energeticii, actualmente Ministerul Economiei, va exercita funcția de beneficiar unic, gazoductele și alte obiecte de gazificare construite din contul bugetului de stat vor fi transmise în modul stabilit la balanță contabilă, dar nu în proprietate, autorităților administrației: publice locale, corespunzătoare. Autoritățile administrației publice locale și alți beneficiari vor transmite în baza de contract gazoductele construite în gestiune subdiviziunilor teritoriale Societății pe Acțiuni „Moldova-Gaz” indiferent din care surse au fost construite acestea.

Prin urmare, reieșind din cele expuse mai sus și de destinația și menirea Gazoductul magistral Strășeni-Nisporeni, de importanță strategică, servește pentru aprovizionarea fiabilă a consumatorilor cu gaze, el este un obiect public care se utilizează în interesul comunității și nu numai în interesul unei localități, a unei persoane și respectiv fiind un bun imobil care după natura sa este de interes public este inalienabil, imprescriptibil și insesizabil.

Instanța de apel a constatat că, atît în prima instanță cît și în apel apelantul Consiliul raional Nisporeni nu a prezentat nici o probă pertinentă, veridică și admisibilă care să confirme faptul că la momentul adoptării deciziei nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni”, Gazoductul „Strășeni – Nisporeni” este un bun din domeniul privat a Consiliul raional Nisporeni și că îl deține cu drept de proprietate.

Astfel, avînd în vedere faptul că, intimatul/reclamant Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat a respectat procedura de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, conform art. 25 al.(1), lit. b), art.26 al.(1), lit. a) al Legii contenciosului administrativ, instanța de fond just a ajuns la concluzia cu privire la admiterea acțiunii și anulării deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „ Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni” ca fiind emisă contrar prevederilor legii, și anume contrar prevederilor art. 43, 74, 75 a Legii privind administrația publică locală, art. 10 a Legii privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, care prevede că, bunurile domeniului public la care face parte și Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni”, sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile.

La 19 mai 2015, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, Consiliul raional Nisporeni a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului se invocă că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept procedural.

Mai invocă că, cerînd abrogarea deciziei Consiliului raional Nisporeni, Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat, a făcut trimitere la stipulări din legi și hotărîri de guvern, ce reglementează regimul juridic al bunurilor din domeniul public, fără a ține cont de faptul că subiectul litigiului - Gazoductul magistral „Strășeni-Nisporeni” face parte din bunurile Consiliului raional ce se raportează la „bunuri din domeniul privat”, deoarece, acest bun după formare, nu a fost transferat în domeniul public de interes local sau raional și care, conform legislației în vigoare - alin. (3) art. 77 a Legii 436 din 28.12.2006, privind administrația publică locală, poate fi înstrăinat, dat în administrare ori locațiune.

La momentul de față, nu există careva prevederi legale prin care să fie interzisă comercializarea bunului care constituie subiectul litigiului. Necesitatea comercializării acestui bun, a fost impusă de împrejurările de fapt apărute în procesul deservirii tehnice. Astfel, conducta de gaz „Strășeni-Nisporeni” cu lungimea de 36.9 km, proprietate privată a Consiliului raional Nisporeni, s-a aflat la deservirea tehnică a SRL „Moldovatrangaz” în baza contractului încheiat în luna ianuarie 2006.

Menționează că în anul 2013, SRL „Moldovatrangaz”, motivînd necesitatea aducerii contractului sus-numit în concordanță cu „contractul – cadru”, stabilit prin Hotărîrea Guvernului nr. 683 din 18.06.2004 despre aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a rețelelor de gaze naturale întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” la deservire tehnică, a expediat pentru semnare către Consiliul raional Nisporeni, contractul de deservire tehnică, indicînd suma pentru deservire în mărime de 200 000 lei, sumă de bani ce este exagerată pentru Consiliul raional Nisporeni.

Necesitatea comercializării gazoductului a fost conștientizată de întreg consiliul, fapt demonstrat prin votul unanim al consilierilor prezenți la ședință (conform copiei Deciziei - din 28 consilieri prezenți, 28 au votat pentru).

Astfel, reieșind din faptul că în urma comercializării efectuate de Consiliul raional Nisporeni (prin licitație), proprietar al gazoductului a devenit SRL „Moldovatrangaz”, care este o companie a SA „Moldovagaz”, care deține de fapt și de drept sistemul de gaze naturale în Republica Moldova și căreia i-a fost atribuit statutul de operator al sistemului național de gaze naturale, „îngrijorările” Oficiului Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat, sunt evident niște aberații lipsite de raționament logic și juridic.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 24 martie 2015 a fost expediată în adresa părților la 06 aprilie 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 145).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul Consiliul raional Nisporeni s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 19 mai 2015, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum urmează din actele cauzei s-a stabilit că, prin decizia Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din 11 iulie 2014, a fost autorizată și dispusă comercializarea prin licitație a Rețelelor de gaze, gazoductul magistral „Strășeni-Nisporeni”, cu lungimea de 36900 metri liniari și a stației de distribuire a gazului (f.d.5).

Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat în conformitate cu art. 64 al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală a efectuat controlul sub aspectul legalității a deciziei menționate și a constatat că aceasta contravine legislației în vigoare, deoarece conducta gazoductului face parte din domeniul public și nu poate fi vândută la licitație, motiv din care la data de 05 august 2014 a înaintat Consiliului raional Nisporeni notificarea nr.1304/OT10-255 prin care a solicitat abrogarea deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din data de 11 iulie 2014, concomitent sesizând și instanța de judecată (f.d.6-8).

Potrivit prevederilor art. 296 alin. (1) Cod civil, bunurile care aparțin statului sau unităților administrativ-teritoriale fac parte din domeniul privat dacă, prin lege sau în modul stabilit de lege, nu sînt trecute în domeniul public.

Conform art. 101 alin. (1) - (2) din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, autoritățile administrației publice centrale și locale efectuează inventarierea bunurilor proprietate publică și, în baza listelor de inventariere, asigură delimitarea acestora atît după apartenență (de stat/locală), cît și pe domenii (public/privat), în modul și în termenele stabilite de Guvern. Listele bunurilor imobile aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ teritoriale se întocmesc în baza actelor de inventariere.

Conform pct. 3 din Hotărîrea Guvernului nr. 683 din data de 18 iunie 2004, statuează expres că, autoritățile administrației publice locale și alți beneficiari vor lua la evidență contabilă, vor înregistra în organele cadastrale și vor transmite toate rețelele de gaze la deservire tehnică, în bază de contract, întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”.

Materialele cauzei denotă că, Gazoductul-magistral „Strășeni-Nisporeni” cu o lungime de 36 900 m și o stație de distribuire a gazului a fost vîndut de către Consiliul raional Nisporeni, conform contractului de vînzare-cumpărare nr. 124-08-2014 din 06 august 2014, SRL „Moldovatransgaz”, societate fondată de SA „Moldova-Gaz”.

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa că, pct. 26 al Hotărîrii Guvernului RM nr. 102 din 05 februarie 2013 „Cu privire la Strategia energetică a Republicii Moldova pînă în anul 2030”, statuează că, conform Regulilor pieței de gaze naturale, SA “Moldovagaz” i-a fost atribuit statutul de operator al sistemului național de gaze naturale. Pe piața gazelor naturale există 24 furnizori autorizați la tarife

reglementate, unul la tarife nereglementate, un operator al rețelei de transport (SRL „Moldovatrangaz”) și 25 de titulari de licențe pentru distribuția de gaze naturale. În conformitate cu Hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.408 din 6 aprilie 2011, piața de gaze naturale în Republica Moldova este stabilită drept necompetitivă din cauza existenței unei singure surse de import, acesta fiind realizat de către furnizorul la tarife reglementate – SA „Moldovagaz”.

Astfel, instanța de recurs constată că, Gazoductului-magistral „Strășeni-Nisporeni” cu o lungime de 36 900 m și stația de distribuire a gazului a fost vîndut unui operator al rețelei de transport, și anume SRL „Moldovatrangaz”, și nu unei alte întreprinderi neautorizate.

Totodată, Colegiul constată cu certitudine că Gazoductului-magistral „Strășeni-Nisporeni” cu o lungime de 36 900 m și stația de distribuire a gazului, la momentul tranzacției aparținea Consiliului raional Nisporeni, fapt confirmat prin: contractul de antrepriză nr. 1 din 14 aprilie 2004, încheiat între Consiliul raional Nisporeni și SA „Promtehgaz” (f.d. 66-67); procesul-verbal de recepție finală nr. 01/a din 20 iulie 2005, prin care au fost recepționate lucrările de construcție a gazoductului (f.d. 68-69); fișa de evidență a mijloacelor fixe din 01 iulie 2007 (f.d. 70).

Mai mult ca atît, prin analogie s-a procedat și în orașul Hîncești conform contractului de vînzare-cumpărare a obiectului la licitația cu strigare (prin negocieri directe), obiectul contractului fiind Gazoductul de presiune medie din orașul Hîncești, care aparține Unității administrativ-teritorială orașului Hîncești, cu drept de proprietate privată. (f.d.73-74).

Instanța de recurs, mai menționează că conform pct. 3 a Hotărîrii Guvernului RM nr. 683 din 18 iunie 2004 „despre aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” la deservire tehnică”, autoritățile administrației publice locale și alți beneficiari vor lua la evidență contabilă, vor înregistra în organele cadastrale și vor transmite toate rețelele de gaze la deservire tehnică, în bază de contract, întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”.

Conform pct. 4 a Hotărîrii Curții Constituționale al RM „pentru controlul constituționalității Hotărîrii Guvernului nr. 683 din 18 iunie 2004 „Despre aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” la deservire tehnică” se indică că, conform preambulului Hotărîrii nr. 683 și prevederilor Regulamentului (pct. 1, pct. 3), aprobat prin această hotărîre, scopul transmiterii rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” și altor întreprinderi este deservirea tehnică a gazoductelor și rețelelor de gaze, ca obiective industriale periculoase, de importanță strategică, și aprovizionarea fiabilă a consumatorilor cu gaze. Hotărîrea nr. 683 prevede transmiterea rețelelor de gaze la deservire tehnică în bază de contract. Prin urmare, transmiterea rețelelor de gaze la deservire tehnică întreprinderilor de gaze „Moldovagaz” și altor întreprinderi nu afectează sub nici o formă dreptul de proprietate al unităților administrativ-teritoriale asupra rețelelor de gaze. Obiectul contractului de deservire tehnică este îndeplinirea unor lucrări reglementate, preconizate și îndeplinite în corespundere cu actele normative, pentru exploatarea rețelelor de gaze.

În susținerea acestor prevederi vine și pct. 5 al Hotărârii Guvernului RM nr. 1643 din 19 decembrie 2002 „cu privire la aprobarea Programului național de gazificare a Republicii Moldova” care stabilește că, la construcția gazoductelor și altor obiecte de gazificare, finanțate de la bugetul de stat, Ministerul Energeticii va exercita funcția de beneficiar unic. Gazoductele și alte obiecte de gazificare, construite din contul bugetului de stat, vor fi transmise, în modul stabilit, la balanța autorităților administrației publice locale corespunzătoare. Autoritățile administrației publice locale și alți beneficiari vor transmite, în bază de contract, gazoductele construite în gestiunea subdiviziunilor teritoriale ale Societății pe Acțiuni „Moldova-Gaz”, indiferent din care surse au fost construite acestea.

Urmare a celor supra indicate, Colegiul constată că, Gazoductul-magistral „Strășeni-Nisporeni” cu o lungime de 36 900 m și stația de distribuire a gazului este bun ce face parte din domeniul privat al administrației publice locale.

Or, conform art. 74 alin. (1), (3)-(4) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, constituie patrimoniu al unităților administrativ-teritoriale bunurile mobile și imobile proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), raionului și unității teritoriale autonome Găgăuzia, precum și drepturile și obligațiile lor cu caracter patrimonial. Bunurile proprietate a unităților administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea se împart în bunuri ale domeniului public și ale celui privat. Autoritățile publice locale executive asigură, în condițiile legii, delimitarea și evidența separată a bunurilor din domeniul public și cel privat.

Conform art. 75 alin. (1) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, din domeniul public al unității administrativ-teritoriale fac parte bunurile determinate de lege, precum și bunurile care, prin natura lor, sînt de uz sau de interes public local. Interesul public implică afectarea bunului la un serviciu public sau la orice activitate care satisface necesitățile colectivității, fără a presupune accesul nemijlocit al acesteia la utilizarea bunului conform destinației.

Iar, conform art. 76 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale fac parte bunurile care, în modul stabilit de lege, nu sînt transferate în domeniul public de interes local sau raional, după caz. Din domeniul privat pot face parte și alte bunuri dobîndite, în condițiile legii, de unitatea administrativ-teritorială. Bunurile domeniului privat al unității administrativ-teritoriale sînt alienabile, prescriptibile și sesizabile, cu excepțiile stabilite expres prin lege.

Totodată, Colegiul consideră necesar a menționa în speță și prevederile art. 101 alin. (6) al Legii privind administrarea și deetimizarea proprietății publice nr. 121 din 04.05.2007, care statuează că, delimitarea bunurilor imobile proprietate publică se finalizează cu înregistrarea drepturilor și a domeniilor în registrul bunurilor imobile.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel eronat a reținut că Gazoductul-magistral „Strășeni-Nisporeni” cu o lungime de 36 900 m și stația de distribuire a gazului este bun din domeniul public, în cazul conform materialelor cauzei se constată că bunul în litigiu este bun din domeniul privat al administrației publice locale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține și prevederile art. 296 alin. (1) Cod civil, conform căruia, bunurile care aparțin statului sau unităților administrativ-teritoriale fac parte din domeniul privat dacă, prin lege sau în modul stabilit de lege, nu sînt trecute în domeniul public.

Conform art. 1 alin. (3) din Legea privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor nr. 91 din 05 aprilie 2007, din domeniul public al statului, al raionului, al unității teritoriale autonome Găgăuzia, al orașului (municipiului), al satului (comunei), după cum sînt de interes național sau local, fac parte terenurile determinate de lege, precum și terenurile care, prin natura lor, sînt de uz sau de interes public.

Conform art. 101 alin. (1) - (2) din Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, autoritățile administrației publice centrale și locale efectuează inventarierea bunurilor proprietate publică și, în baza listelor de inventariere, asigură delimitarea acestora atît după apartenență (de stat/locală), cît și pe domenii (public/privat), în modul și în termenele stabilite de Guvern. Listele bunurilor imobile aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ teritoriale se întocmesc în baza actelor de inventariere.

Conform art. 11 alin. (1) din Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, la înregistrarea de stat a bunurilor imobile și a altor bunuri proprietate publică în cadastrul bunurilor imobile sau în alt registru de stat, se indică domeniul proprietății publice la care se raportează bunul înregistrat.

Conform art. 20 alin. (1) din Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, evidența întregului patrimoniu public se ține în registrul patrimoniului public, care este un sistem de colectare, păstrare și prelucrare a informației cu caracter juridic și financiar din domeniu.

Mai mult ca atît, instanța de recurs menționează că, conform certificatului – confirmare eliberat de Consiliul raional Nisporeni nr. 181(2) din 04 decembrie 2014 se confirmă că, Consiliul raional Nisporeni nu a adoptat decizii privind transferul Gazoductului-magistral „Strășeni-Nisporeni” ca bun în domeniul public. (f.d.72).

Astfel, instanța de recurs constată că, instanța de apel nu a aplicat în modul corespunzător prevederile normative sus-menționate. Or, în prezenta speță nu există nici o dovadă a faptului că bunul litigios face parte din categoria bunurilor domeniului public.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a mai menționa că, în speță prin autorizarea comercializării Gazoductului-magistral „Strășeni-Nisporeni” cu o lungime de 36 900 m și stația de distribuire a gazului nu este afectată securitatea energetică, deoarece SRL “Moldovatransgaz” este operator autorizat al rețelei de transport, conform pct. 26 al Hotărîrii Guvernului RM nr. 102 din 05 februarie 2013 „Cu privire la Strategia energetică a Republicii Moldova pînă în anul 2030”.

Din considerentele supra menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către instanța de apel, însă normele de drept material a fost aplicată eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat

de Consiliul raional Nisporeni, a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Consiliul raional Nisporeni,.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015 și hotărîrea Judecătorei Nisporeni din 20 decembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Nisporeni cu privire la anularea deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni”, cu pronunțarea unei noi hotărîri după cum urmează:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Nisporeni cu privire la anularea deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 4/1 din 11 iulie 2014 „Cu privire la autorizarea comercializării activelor neutilizate - Gazoductul magistral „Strășeni – Nisporeni”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Oleg Sternioală

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru